
Жінки та стереотипи в англомовній та україномовній народній мудрості**Олена Язловицька**Кафедра іноземних мов, Харківський національний автомобільно-дорожній університет,
м. Харків, Україна

ORCID 0000-0001-7326-1234

Для цитування цієї статті:

Язловицька Олена. Жінки та стереотипи в англомовній та україномовній народній мудрості. International Science Journal of Education & Linguistics. Vol. 4, No. 1, 2025, pp. 82-89. doi:10.46299/j.isjel.20250401.08.

Надійшла до редакції: 30 листопада 2024 р.; **Схвалено:** 30 грудня 2024 р.;**Опубліковано:** 01 лютого 2025 р.

Анотація: Стаття досліджує образ жінки та стереотипи в англомовній та україномовній мудрості. В роботі розглянуто поняття «стереотип» та показано, що гендерні стереотипи породжуються узагальненими уявленнями людей про те, якими є чоловіки й жінки, які конкретні якості і моделі поведінки їм властиві та чим вони повинні займатися. Як наслідок, переважна більшість людей дотримується цієї ж точки зору і, зазвичай, віддають собі звіт, яка саме поведінка вважається правильною для представників тієї чи іншої статі. Гендерні стереотипи доволі часто мають негативне та помилкове відображення, проте їх застосування обумовлене намаганням людини спростити своє сприйняття навколишнього середовища шляхом вироблення певних шаблонів мислення – стереотипів, адже в такому випадку немає необхідності проводити додатковий аналіз та осмислення явища для виявлення його характеристик. Саме через це, вироблені багато років тому уявлення, знаходять своє відображення і сьогодні у поглядах людей, хоча вони можуть бути вже застарілими для нашого часу. Також в роботі проаналізовано три найпопулярніші образи жінки в українських прислів'ях, де він розкритий доволі детально. Першочергове значення відіграє бачення жінки у повсякденному житті, а саме важливу роль грає її зовнішній вигляд та її взаємовідносини з близькими у сім'ї. Акцент робиться на концепті «жінка-господиня», як на найбільш значимій характеристиці кожної жінки. Приваблива зовнішність, заміжжя та материнство знаходять своє відображення і в англійських прислів'ях. Образ жінки в англійських прислів'ях розкривається переважно з позитивної сторони, проте негативні відображення також мають місце. Першочергове значення відіграє жіноча врода та її вміння бути берегинею домашнього вогнища. Як в українських, так і в англійських прислів'ях є багато стереотипів про жінку, її зовнішність, розкривається образ дружини, описується жіноча врода. Окреме місце займає образ матері, який має виключно позитивне зображення і відображається як символ турботи та ласки. Для обох культур характерним є образ жінки-господині. Образ жінки в англійських та українських прислів'ях відображається за допомогою однакових гендерних стереотипів, проте з певними особливостями, обумовленими культурними, історичними, побутовими та соціальними відмінностями англомовної та україномовної країн.

Ключові слова: жінка, заміжжя, зовнішній вигляд, культура, материнство, прислів'я, стереотип.

1. Вступ

Народна мудрість, виражена через прислів'я та приказки, завжди була потужним засобом відображення соціальних уявлень про роль жінки в суспільстві. Як англomовна, так і україномовна культура зберегли чимало висловів, які формували та підтримували певні стереотипи щодо жінок. Прислів'я і приказки, будучи частиною культурної спадщини, демонструють, як в різних суспільствах сприймалася жінка в ролі матері, дружини, господині чи мудрої радниці, але також можуть відображати обмеження і соціальні рамки, нав'язані жіночій статі. Досліджуючи ці мовні зразки, можна побачити не тільки особливості гендерних стереотипів у конкретних мовних спільнотах, а й спільні риси, що перетинаються в різних культурах. В роботі робиться наголос на аналіз англійських та українських прислів'їв з метою виявлення схожих і відмінних стереотипів, які вони закріплюють щодо жінок. Такий аналіз допоможе краще зрозуміти, як саме народна мудрість формує уявлення про жіночу природу, роль у сім'ї та суспільстві в різних мовних культурах, і наскільки ці уявлення є актуальними в сучасному світі.

2. Об'єкт і предмет дослідження

Об'єктом дослідження стала народна мудрість, виражена через англomовні та україномовні прислів'я та приказки, що відображають роль і сприйняття жінки в суспільстві. У рамках цієї роботи досліджується як традиційна народна творчість передає культурні уявлення про жінку.

Предмет дослідження – гендерні стереотипи, закріплені в англomовних та україномовних прислів'ях і приказках, які стосуються жінок. Аналізується, як ці стереотипи відображають суспільні очікування щодо ролі жінки в різних сферах життя, а також порівнюються подібності й відмінності в цих уявленнях між англomовною та україномовною культурами.

3. Ціль дослідження

Полягає у виявленні і аналізі гендерних стереотипів щодо жінок, які закріплені в англomовних та україномовних прислів'ях і приказках. Дослідження спрямоване на розкриття того, як народна мудрість формує уявлення про роль жінки в сім'ї та суспільстві, і порівняння, як ці уявлення відрізняються або збігаються в англomовній та україномовній культурах. Також важливим завданням є оцінка актуальності цих стереотипів у сучасному світі та їх впливу на сприйняття жінок у різних культурах.

4. Аналіз літератури

Сучасні літературні джерела дають величезну кількість визначень понять «прислів'я» та «стереотип». Їх розглядали багато відомих науковців [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8] та багато інших. Літературний аналіз даної тематики включає декілька напрямків, такі як дослідження гендерних стереотипів у народній творчості, де у багатьох працях дослідників (як англomовних, так і україномовних) підкреслюється, що прислів'я та приказки є дзеркалом традиційних соціальних уявлень. Праці на тему гендерної лінгвістики звертають увагу на те, як жінок зображають у ролі берегинь домашнього вогнища, матерів і дружин, що узгоджується з патріархальними моделями суспільства [1;5]; інший напрямок – література, що досліджує порівняльну лінгвістику та міжкультурні студії, де у рамках порівняльних досліджень лінгвістики англomовних і україномовних прислів'їв, науковці звертають увагу на спільні теми та розбіжності. Однією з ключових тем є зображення жінки через традиційні ролі матері, дружини або доньки, хоча спосіб вираження цієї ідеї може відрізнятися. Наприклад, англomовні прислів'я часто містять більш прямі вирази обмеження жіночої ролі,

тоді як україномовні можуть показувати жінку як мудру, але залежну від чоловічої волі [2;5]; існують також критичні феміністичні дослідження, де феміністичні підходи до аналізу прислів'їв розглядають, як ці стереотипи закріплюють нерівність і патріархальні структури в суспільстві. Дослідники акцентують увагу на тому, що народна мудрість нерідко відображає консервативні погляди на роль жінки та підтримує стереотипні уявлення про жіночу «слабкість», «емоційність» та «несамостійність» [1; 5; 9]; ще один напрям – це етнографічні дослідження та народна культура. Праці в галузі етнографії та фольклористики надають глибокий контекст для розуміння, як формувалася та передавалася народна мудрість. Вони також допомагають проаналізувати вплив історичних та соціальних факторів на становлення гендерних уявлень у народних прислів'ях обох мовних спільнот [1; 5].

Загалом аналіз літератури демонструє, що, незважаючи на культурні відмінності, в англomовних та україномовних прислів'ях існують спільні риси в зображенні жінок, що свідчить про універсальність певних гендерних стереотипів. Однак, сучасна наука ставить під сумнів ці стереотипи, пропонуючи нові підходи до їх тлумачення та розгляду.

5. Методи дослідження

У дослідженні жінки та стереотипів в англomовній та україномовній народній мудрості було застосувати кілька методів, а саме порівняльно-лінгвістичний метод, контент-аналіз, культурно-історичний метод, семантичний аналіз, гендерний аналіз та соціолінгвістичний підхід.

Застосування цих методів дозволяє дослідити стереотипи про жінок у народній мудрості англomовних та україномовних культур комплексно та багатовимірно, забезпечуючи глибокий аналіз гендерних уявлень і їх впливу на сучасне суспільство.

6. Результати дослідження

Отже, раніше поняття «стереотип» мало негативне забарвлення і було чимось необхідним, що економить час при сприйнятті явищ, які нас оточують. На сьогоднішній день, стереотип має більше нейтральне забарвлення [4; 7].

Як зазначається в Українській енциклопедії, стереотип – це слово, мовний зворот, що повторюється без змін, автоматично, як усталена формула, мовний шаблон [10, с. 648]. І дійсно, можна сказати, що стереотип містить у собі відображення наших думок, звичок, смаків, уявлень, традицій, що можуть являти собою не реальну картину світу, а його відображення, укорінене в нашій уяві. Отриманий досвід формує певний базис для формування усталеного сприйняття – стереотипу.

Слушним є твердження того, що стереотип може бути відображенням сукупності ідей, норм, ставлень, традицій, моделей поведінки, які відображають уявлення про те, якими повинні бути певні предмети, як діяти в окремих ситуація, що є поганим, а що добрим, а також якими мають бути чоловіки та жінки, та які соціальні статуси або ролі мають посідати [7]. Саме це останнє твердження стало основою для виникнення так званих «гендерних стереотипів».

Гендерні стереотипи можуть стосуватися як зовнішнього, тобто описувати певні фізичні характеристики або зовнішність, так і внутрішнього відображення людини, відображаючи риси характеру, емоційний стан або почуття.

Існує погляд, що гендерні стереотипи можна поділити на традиційні, нові та актуалізовані [3].

Традиційні виникли дуже давно і крізь часи зберегли уявлення людей про характер і призначення чоловіка та жінки у соціумі, наприклад «слабка стать» та «сильна стать».

Нові з'явилися внаслідок бурхливого розвитку суспільства та відображають новітнє сприйняття чоловіка і жінки на основі сучасних реалій: Барбі, Супермен тощо.

Актуалізованими є такі гендерні пари, як: Партнер-Партнерка, Самка-Самець, Принц-Принцеса тощо [3; 4].

Під «стереотипом» часто розуміють відображення думок, звичок, смаків, уявлень, традицій, що можуть являти собою не реальну картину світу, а його відображення, укорінене в нашій уяві [7]. «Гендерні стереотипи» – це культурно та соціально обумовлені погляди на якість, атрибутику й норми поведінки представників обох статей і відображення їх у мові. Гендерні стереотипи носять нормативний характер і, отже, беруть участь у створенні системи соціальних відносин, а точніше в конструюванні гендерного порядку.

Таким чином, культура кожного суспільства, як і уява соціалізованого в ній індивіда, містить узагальнені уявлення про те, якими є чоловіки й жінки та чим вони повинні займатися, що і породжує появу гендерних стереотипів. Це, в свою чергу, знаходить своє відображення у таких мовленнєвих виразах, як прислів'я.

Отже, прислів'їв, де часто основною тематикою стає образ жінки, набагато більше, ніж прислів'їв з чоловічою тематикою. При цьому, тематика прислів'їв, основним героєм яких виступає чоловік, доволі обмежена і, зазвичай, має позитивний зміст. Але, серед чоловічих стереотипів, які мають негативну характеристику, можна виділити схильність до зловживання алкоголем («І монахи люблять пити, та уміють скрити» [11], «*A man takes a drink and then the drink takes the man*» [12]) та пристрасть до їжі («Як молодим бував, то сорок вареників з'їдав, а тепер хамелю-хамелю і насилу п'ятдесят умелю» [11], «*A hungry man is an angry man*») [12]. Щодо стереотипів з позитивною ознакою, то в них зазначається, що чоловіки сильніші та розумніші за жінок, наполегливі та завзяті, часто описуються образи чоловіка-голови сім'ї та чоловіка-козака: «Гарний чоловік і погану жінку красить» [11], «Сказав, як сокирою одрубав» [11], «Чоловік у домі – голова, а жінка – душа» [11], «Де козак, там і слава» [11], «*Fathers are the head and strength of the family unit*» [12].

Прислів'я про жінок, в свою чергу, охоплюють різноманітну тематику майже у кожній сфері життя: від жіночої вроди до приготування їжі. Проте чому образ жінки є таким поширеним у прислів'ях? Вважається, що причиною цього може слугувати велика значимість жінки у житті кожного, адже без жінки картина світу буде неповною. Жінка є осередком родини та господарства, матір'ю, берегинею сім'ї, дружиною, яка є опорою чоловіка. Навіть батьківщина завжди постає у літературних творах у якості жінки-неньки.

Саме тому доцільно розглянути окремо прислів'я про жінок в українській та англійській культурі, адже в них можна простежити відношення до жінки, її соціальне становище та призначення. Для більш детального аналізу було розглянуто три найпопулярніші групи прислів'їв, які об'єднані єдиною тематикою: приваблива зовнішність; заміжжя; материнство

Враховуючи жіночі стереотипи в українських прислів'ях треба зазначити, що найпопулярнішою групою є приваблива зовнішність.

Приваблива зовнішність жінки завжди широко оспівувалась в українській культурі та була одним з найбільших натхнень. Стереотипним є погляд на українську жіночу красу – рум'яна, чорнобрива, з довгою косою та карими очима дівчина, як наприклад:

- «Гарна дівчина, як у лузі калина» [11].

У прислів'ї гарна дівчина порівнюється з одним із основних українських символів – калиною. Тобто, українські дівчата складають невід'ємну частину української культури, як і сама калина.

- «Хороша, вродлива, тільки біда, що сварлива» [11].

Незалежно від того, на скільки є гарною жінка, вона може мати поганий характер. Не можна судити по зовнішності про характер людини.

Друга група прислів'їв – заміжжя. Тема заміжжя завжди була важливою для української дівчини, адже після становлення дружиною, дівчина набувала більш високий соціальний статус. Саме тому дівчата хотіли як можна скоріше вийти заміж.

- «Хоч за старця, аби не остаться» [11].

За народною традицією, дівчина може вважатися щасливою тільки якщо вона заміжня. Тому, дівчата намагалися вийти заміж хоч за когось, аби підтримати свій статус у суспільстві і не відчувати осуд.

- «В дівках сиділа – плакала, заміж пішла – вийти стала» [11].

Знову можна побачити твердження про те, що дівчата прагнуть вийти заміж як можна скоріше. Проте згодом такий поспіх призводить до того, що жінки у шлюбі відчують себе нещасливими, адже подекуди, у намаганні вийти заміж якомога скоріше, вони забували про почуття.

Наступна група – це материнство. Це одна з найважливіших тем, якою пронизана велика кількість прислів'їв. Матір є символом любові та ласки у кожній культурі світу, адже саме з матері починається кожне життя. Закономірно, що прислів'я на тему материнства сповнені ніжності до матері, вдячності за її піклування. Материнська любов є найщирішою, як наприклад:

- «У дитини заболить пальчик, а в мами – серце» [11].

Кожна матір піклується про своїх дітей. Якщо дитині боляче – мати буде переживати. В даному випадку у прислів'ї гіперболізується відчуття материнської турботи для більш яскравого підкреслення того, наскільки сильним є зв'язок дитини із матір'ю.

- «Без любові до матері немає і любові до людей» [11].

Шанобливе ставлення до батьків, а особливо до матері, виховує у людині однаково добре ставлення до усіх людей, що і підтверджує дане прислів'я.

Концепт «материнської любові» розкривається через любов до батьків. У цих прислів'ях акцентується увага на тому, що гарні стосунки із батьками створюють основу подальшої соціалізації людини та визначають характер її взаємовідносин з іншими людьми. Простежується концепція: погані взаємовідносини з батьками – невміння налагоджувати стосунки з іншими людьми.

Отже, частина прислів'їв стосується материнства, що є одним з найважливіших стереотипів, який демонструє жінку як символ любові, доброти та ласки до дитини. Можна зазначити, що в українській пареміології першочергове значення відіграє бачення жінки у повсякденному житті, а саме важливу роль грає її зовнішній вигляд та її взаємовідносини з близькими у сім'ї.

Приваблива зовнішність жінки знаходить своє відображення і у англійських прислів'ях. Багато прислів'їв приписані жіночій вроді та акцент робиться на тому, що жінки мають бути не розумними, а красивими. Напевне саме тому у сучасному світі закріпився стереотип, що чоловіки віддають перевагу саме вродливим дівчатам, а не розумним:

- «*Women are wacky, women are vain; they'd rather be pretty than have a good brain*» [13]. – «Жінки порожні, жінки пихаті; вони вважають за краще бути красивими, ніж мати мізки».

В даному прикладі підкреслюється те, що жінки не бажають бути розумними, адже бути вродливою легше. Для порівняння використовується конструкція «*rather than*».

- «*A man without ambition is like a woman without beauty*» [14]. – «Чоловік без амбіцій як жінка без краси».

Для підкреслення важливості вроди для жінки застосовується порівняння з чоловіком. Тема протиставлення чоловіків та жінок завжди була актуальною. В даному випадку головною чоловічою рисою є амбіційність, а жіночою – врода.

Заміжжя англomовних дівчат є такою ж важливою подією, як і в українській культурі. Становлення дружиною є невід'ємним етапом дівочого життя, саме тому велике значення мають прислів'я, у яких розкриваються взаємовідносини дружини та чоловіка:

- «*A wife is a young man's slave and an old man's darling*» [15]. – «Дружина – рабня для молодого і кохана для старого».

Номінації «*young*» та «*old*» роблять акцент на тому, що чим молодший чоловік у дружини, тим більше він потребує опіки та тим менш цінує жінку, а ось мати молодшу дружину для старого чоловіка – це честь, тому він турбується про неї і намагається робити все, аби втримати її.

- «*A good wife makes a good husband*» [15]. – «Гарна жінка створює хорошого чоловіка».

Концепти «чоловік» та «дружина» визначаються через дескрипцію «*good*», та за умови того, що саме хороша дружина є чинником позитивного впливу на чоловіка.

Своє відображення у англійських прислів'ях знаходить і третя група – материнство. Матір є особливою людиною для кожного і тому має дуже важливе значення у житті. В англійських прислів'ях підкреслюється глибина материнської любові:

- «*Every mother's child is handsome*» [16]. – «Для кожної матері своя дитина красива».

В очах матері її дитина завжди буде найкращою та найгарнішою. Завдяки дескрипції «*mother's child*» підкреслюється, що «дитина матері», тобто «своя дитина» є завжди кращою за всіх, але жінка – це жінка, будь-яка матір буде любити та ласкати будь-яке дитя, навіть не своє, це закладено у неї на генетичному рівні.

- «*A man's best friend is his mother*» [16]. – «Найкращий друг людини – його мати».

Концепт «матері» визначається через номінацію найкращого друга, адже тільки матір ніколи не зрадить і завжди зможе дати слушну пораду.

Отже, роль жінки в англійських прислів'ях є дуже значною, в них оспівується жіноча врода, вміння жінки бути гарною дружиною, берегинею домашнього вогнища та турботливою матір'ю, в свою чергу, негативний образ жінки можна зустріти вкрай рідко.

7. Перспективи подальшого розвитку досліджень

Перспективи подальшого розвитку досліджень можуть зосередитися на детальнішому вивченні специфічних стереотипів щодо жінок у різних соціальних і культурних контекстах. Це може включати аналіз не лише прислів'їв, а й інших жанрів народної творчості (казки, пісні, легенди) з гендерної точки зору.

8. Висновки

Отже, дослідження англійських та українських прислів'їв і приказок демонструє, що народна мудрість обох культур містить численні стереотипи щодо жінок, які відображають традиційні уявлення про їхню роль у суспільстві. І в англійській, і в українській народній творчості жінка переважно зображається як хранителька домашнього вогнища, дружина і мати, часто залежна від чоловіка або виконує допоміжну роль. Ці образи підкреслюють патріархальні установки, які були характерними для обох культур протягом тривалого історичного періоду.

Розглянувши прислів'я, що об'єднані тематикою привабливої жіночої зовнішності, можна відмітити – в українських прислів'ях для підкреслення жіночої краси використовуються порівняння з калиною, яка є близькою до серця кожного українця.

В свою чергу, англійські прислів'я визначають вроду, як невід'ємну характеристику кожної справжньої жінки, а її відсутність є чимось негативним. Своє відображення в англійських прислів'ях також знаходить твердження, що жінкам краще бути гарними, ніж розумними.

Заміжжя в українських прислів'ях розглядається як щось обов'язкове для кожної молодої дівчини, а іноді і примусове. Створюється враження, що дівчина зобов'язана вийти заміж за будь-кого, аби не бути засудженою, як одиначка.

В англійських прислів'ях тематика заміжжя розкривається через концепт «дружина», тому акцент робиться не на прагненні дівчини вийти заміж, а на сімейних стосунках жінки та чоловіка. Таким чином, підкреслюється важливість дружини та її значення для чоловіка.

Третя група розглянутих прикладів відноситься до – материнства в українських та англійських прислів'ях, де відображається повністю однаково. Любов української матері є такою ж сильною, як і англійської *mother*. У прислів'ях обох мов оспівується материнська турбота та ласка, а також важливість матері у житті кожної людини.

Попри збереження багатьох традиційних уявлень, сучасні соціальні процеси та зміни в гендерній свідомості суспільства поступово впливають на трансформацію цих стереотипів. Аналіз гендерних стереотипів у народній творчості допомагає глибше зрозуміти, як вони формувалися і яким чином сьогодні можуть впливати на сприйняття жіночої ролі. Ця тема залишається актуальною для подальших досліджень у контексті сучасної боротьби за гендерну рівність.

Таким чином, народна мудрість, хоч і є носієм традиційних стереотипів, водночас відкриває можливості для їхнього переосмислення в світлі сучасних соціокультурних змін.

Список літератури:

- 1) Мишанич С. В., Пазяк М. М. Українські прислів'я та приказки. Київ, 1984. 390 с.
- 2) Пазяк М. Українські прислів'я та приказки: проблеми пареміології та пареміографії. Київ, 1984. 203 с.
- 3) Stoller R. Sex and Gender: On the Development of Masculinity and Femininity. New York, 1968. 383 p.
- 4) Baron-Cohen S. The essential difference: men, women and the extreme male brain. London, 2003. 263 p.
- 5) Дубенко О. Ю. Англо-американські прислів'я та приказки. Вінниця, 2004. 416 с.
- 6) Bem S. The Lenses of Gender: Transforming the Debate on Sexual Inequality. London, 1994. 256 p.
- 7) Бассай С. М. Мовна репрезентація етнокультурних стереотипів у німецькому побутовому анекдоті. Запоріжжя, 2016. 299 с.
- 8) Габідулліна А. Р., Жарикова М. В. Лінгвістична природа гумору: навчальний посібник. Слов'янськ, 2021. 140 с.
- 9) Lakoff G. Women, fire and dangerous things: What categories reveal about the mind. Chicago, 1987. 750 p.
- 10) Онацький Є. Українська мала енциклопедія: 16 кн. Буенос-Айрес, 1963. 2148 с.
- 11) Колоїз Ж. В., Малюга Н. М., Шарманова Н. М. Українська пареміологія: навчальний посібник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Кривий Ріг, 2014. 349 с.
- 12) Speake J. The Oxford Dictionary of English Proverbs. Oxford, 2007. 625 p.
- 13) Vacchilega C. Postmodern fairy tales: gender and narrative strategies. Pennsylvania, 1999. 208 p.
- 14) Johnson Low. The Penguin Dictionary of Proverbs. London, 2000. 389 p.
- 15) Johnson Low, Sam A. Common English Proverbs. London, 1965. 268 p.
- 16) Kerschen L. American Proverbs About Women. London, 1867. 147 p.

Women and stereotypes in English and Ukrainian folk wisdom

Olena Yazlovytska

Department of Foreign Languages, Kharkiv National Automobile and Highway University, Kharkiv, Ukraine

ORCID 0000-0001-7326-1234

Abstract: The article examines the image of women and stereotypes in English and Ukrainian-language wisdom. The paper examines the concept of 'stereotype' and shows that gender stereotypes are generated by people's generalized ideas about what men and women are like, what specific qualities and behavioral patterns they have and what they should do. As a result, the vast majority of people hold the same view and are usually aware of what behavior is considered appropriate for representatives of one gender or the other. Gender stereotypes often have a negative and erroneous reflection, but their use is due to a person's attempt to simplify their perception of the environment by developing certain patterns of thinking - stereotypes, because in this case there is no

need to conduct additional analysis and comprehension of the phenomenon to identify its characteristics. That is why the ideas developed many years ago are still reflected in people's views today, although they may be outdated for our time. The paper also analyses three of the most popular images of women in Ukrainian proverbs, where they are described in some detail. The primary importance is given to the vision of a woman in everyday life, namely, her appearance and her relationships with family members. The emphasis is placed on the concept of 'woman-hostess' as the most important characteristic of every woman. Attractive appearance, marriage and motherhood are also reflected in English proverbs. The image of a woman in English proverbs is mainly presented in a positive light, but negative images are also present. The primary importance is given to a woman's beauty and her ability to be a keeper of the home. Both Ukrainian and English proverbs contain many stereotypes about women and their appearance, revealing the image of a wife and describing women's beauty. A special place is occupied by the image of the mother, which has an exclusively positive image and is reflected as a symbol of care and affection. Both cultures are characterised by the image of a woman as a housewife. The image of a woman in English and Ukrainian proverbs is reflected through the same gender stereotypes, but with certain peculiarities due to cultural, historical, domestic and social differences between the English-speaking and Ukrainian-speaking countries.

Keywords: woman, marriage, appearance, culture, motherhood, proverb, stereotype.
